

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Szak/2/2016
Identifikačné číslo spisu: 1014201123
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1014201123.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci žalobcu: E. Y. L., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Afganistan, miesto pobytu na území Slovenskej republiky: Q. XXXX/X, XXX XX F., právne zastúpený: JUDr. Miroslava Mittelmannová, advokátka, Drotárska cesta 16, 811 02 Bratislava, proti žalovanému: Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Hrobákova 44, 852 42 Bratislava, o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BA2-2014/004518-004 zo dňa 29.04.2014, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/141/2014-43 zo dňa 25. mája 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/141/2014-43 zo dňa 25. mája 2016 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-BA2-2014/004518-004 zo dňa 29. apríla 2014 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 425,58 € titulom náhrady trov právneho zastúpenia a iné trovy konania vo výške 140 € titulom náhrady súdneho poplatku k rukám jeho právneho zástupcu do tridsiatich dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I.
Pribeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím Č. p.: PPZ-HCP-BA2-2014/004518-004 zo dňa 29.04.2014 žalovaný zamietol odvolanie a potvrdil rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava č. PPZ-HCP-BA6-31-17/2014-TPC zo dňa 18.02.2014, ktorým bola žalobcovi zamietnutá žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu na území Slovenskej republiky podľa § 54 ods. 2 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov v znení účinnom v čase vydania napadnutých rozhodnutí (ďalej aj ako „zákon o pobyte cudzincov“).

2. Rozhodnutie vychádza zo zistenia, že žalobca mal od 19.06.2009 na území Slovenskej republiky poskytnutú doplnkovú ochranu migračným úradom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky s platnosťou do 13.09.2013. Dňa 01.07.2013 si podal žiadosť o predĺženie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky. Migračný úrad vydal dňa 27.09.2013 rozhodnutie ČAS:MU-342-15/PO-Ž-2013 o nepredĺžení doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky žalobcovi. Dňa 20.11.2013 si žalobca podal žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu na základe toho, že sa na území Slovenskej republiky zdržiava oprávnene a nepretržite po dobu piatich rokov bezprostredne pred podaním žiadosti a ustanovenie § 52 ods. 4 písm. c) zákona o pobyte cudzincov deklaruje skutočnosť, že do doby nepretržitého pobytu podľa odseku 1 písm. a) sa započítava doba od podania žiadosti o udelenie azylu do rozhodnutia o udelení azylu alebo poskytnutia doplnkovej ochrany. Prvostupňový správny orgán počas konania získal v zmysle ustanovenia § 125 ods. 6 zákona č. 404/2011 Z.z. informáciu utajovaného charakteru so stupňom utajenia „dôverná“ vedenú pod číslom 65/12 -D- 45 - 171/2013 - S zo dňa 03.12.2013, ktorej pôvodcom je SIS. Prvostupňový správny orgán sa oboznámil s touto utajovanou písomnosťou dňa 08.01.2014. Žalobca bol oboznámený, že takáto informácia sa v spise nachádza a že jeho žiadosť o pobyt smeruje k zamietnutiu, žalobca sa k nej vyjadril dňa 06.02.2014 a 18.02.2014 s tým, že na Slovensku riadne, legálne pracuje, nebol s ním doteraz žiaden problém. Má záujem budovať si tu budúcnosť.

3. Pri zamietnutí žalobcovej žiadosti o udelenie povolenia na dlhodobý pobyt prvostupňovým rozhodnutím, správny orgán prvého stupňa v odôvodnení predmetného rozhodnutia uviedol s poukazom na § 52 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov len to, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaný uviedol, že neuvádzanie podrobného odôvodnenia v rozhodnutí správneho orgánu o zamietnutí žiadosti o udelenie povolenia na dlhodobý pobyt podľa § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, je opodstatnené z dôvodu ochrany utajovaných skutočností. Podľa žalovaného rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu bolo vydané v súlade so zákonom, a preto ho potvrdil. Vzhľadom na charakter utajenia predmetnej informácie podanej oprávneným štátnym orgánom nie je možné, aby jej obsah bol v rozhodnutí bližšie špecifikovaný.

II.

Konanie na krajskom súde

4. Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorý rozhodnutím č. p.: PPZ-HCP-BA2-2014/004518-004 zo dňa 29.04.2014 zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava č. PPZ-HCP-BA6-31-17/2014-TPC zo dňa 18.02.2014, ktorým bola žalobcovi zamietnutá žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu na území Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 54 ods. 2 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov v znení účinnom v čase vydania napadnutých rozhodnutí.

5. V dôvodoch rozsudku uviedol, že z obsahu administratívneho spisu zistil, že žalobca mal od 19.06.2009 na území Slovenskej republiky poskytnutú doplnkovú ochranu migračným úradom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky s platnosťou do 13.09.2013. Dňa 01.07.2013 si podal žiadosť o predĺženie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky. Migračný úrad vydal dňa 27.09.2013 rozhodnutie ČAS:MU-342-15/PO-Ž-2013 o nepredĺžení doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky žalobcovi. Dňa 20.11.2013 si žalobca podal žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu na základe toho, že sa na území Slovenskej republiky zdržiava oprávnene a nepretržite po dobu piatich rokov bezprostredne pred podaním žiadosti a ustanovenie § 52 ods. 4 písm. c) zákona o pobyte cudzincov deklaruje skutočnosť, že do doby nepretržitého pobytu podľa odseku 1 písm. a) sa započítava doba od podania žiadosti o udelenie azylu do rozhodnutia o udelení azylu alebo poskytnutia doplnkovej ochrany.

6. Prvostupňový správny orgán počas konania získal v zmysle ustanovenia § 125 ods. 6 zákona č. 404/2011 Z.z. informáciu utajovaného charakteru so stupňom utajenia „dôverná“ vedenú pod číslom 65/12 -D- 45 - 171/2013 - S zo dňa 03.12.2013, ktorej pôvodcom je SIS. Prvostupňový správny orgán

sa oboznámil s touto utajovanou písomnosťou dňa 08.01.2014. Žalobca bol oboznámený, že takáto informácia sa v spise nachádza a že jeho žiadosť o pobyt smeruje k zamietnutiu, žalobca sa k nej vyjadril dňa 06.02.2014 a 18.02.2014 s tým, že na Slovensku riadne, legálne pracuje, nebol s ním doteraz žiaden problém. Má záujem budovať si tu budúcnosť. Pri zamietnutí žalobcovej žiadosti o udelenie povolenia na dlhodobý pobyt prvostupňovým rozhodnutím, správny orgán prvého stupňa v odôvodnení predmetného rozhodnutia uviedol s poukazom na § 52 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov len to, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaný uviedol, že neuvádzanie podrobného odôvodnenia v rozhodnutí správneho orgánu o zamietnutí žiadosti o udelenie povolenia na dlhodobý pobyt podľa § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, je opodstatnené z dôvodu ochrany utajovaných skutočností. Podľa žalovaného rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu bolo vydané v súlade so zákonom, a preto ho potvrdil. Vzhľadom na charakter utajenia predmetnej informácie podanej oprávneným štátnym orgánom nie je možné, aby jej obsah bol v rozhodnutí bližšie špecifikovaný.

7. K námietke žalobcu ohľadom porušenia článku 6 ods. 1 Dohovoru, uviedol že tento garantuje právo na prístup k súdu, avšak toto právo na prístup k súdu nie je absolútne. Podlieha implicitne pripusteným obmedzeniam, pretože so zreteľom na jeho povahu ho štát v niektorých prípadoch musí upraviť predpismi v závislosti od potrieb a možností spoločnosti a jednotlivcov. Obmedzenia by neboli zlučiteľné s čl. 6 ods. 1, ak nesledujú legitímny cieľ alebo ak neexistuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a cieľom, ktorý má byť dosiahnutý.

8. Krajský súd zastáva názor, že právna úprava obsiahnutá v ustanovení § 120 ods. 2 je súladná s čl. 6 ods. 1 Dohovoru s prihliadnutím na cieľ - bezpečnosť štátu, ktorý má byť dosiahnutý. Európsky súd pre ľudské práva vo viacerých rozhodnutiach uvádza, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú. Článok 6 ods. 1 Dohovoru však nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je potrebné posudzovať vždy so zreteľom na konkrétny prípad, aj so zreteľom na charakter konania (správne súdnictvo), v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie vydané (Rui Toria proti Španielsku zo dňa 09.12.1994). Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že pokiaľ správne orgány pri posudzovaní žiadosti o udelenie trvalého pobytu vychádzali z obsahu informácie SIS, majú za to, že sú naplnené zákonné podmienky pre rozhodnutie podľa § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov a v rozhodnutí uviedli iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, postupovali v súlade so zákonom a v ich postupe súd nevidel žiadne pochybenie.

9. V rámci prieskumného konania sa krajský súd s predmetnou správou v režime utajenia so stupňom „dôverné“ oboznámil za zachovania podmienok citovaného zákona ako aj Vykonávacej vyhlášky č. 338/2004 Z.z. v platnom znení a dospel k názoru, že táto informácia podaná Slovenskou informačnou službou Úradu hraničnej a cudzineckej polície, mala práve charakter vety druhej, citovaného zákonného ustanovenia. Iným štátnym orgánom v zmysle tohto zákonného ustanovenia je v danom prípade i žalovaný, a to či už v prvom stupni alebo v odvolacom konaní, pretože v danom prípade nešlo o konanie ohľadne trestnej činnosti žalobcu ale o informácie, ktoré boli nutné na posúdenie, v dôsledkoch ktorého má viesť k zamedzeniu protiústavnej alebo inej protiprávnej činnosti.

10. V súdnej veci išlo o stret základných práv na strane žalobcu a na druhej strane práva štátu na zásah do tohto práva pre ochranu jeho bezpečnosti, verejného poriadku a pod. Pokiaľ správny orgán, ktorý zo zákona rozhoduje v danej veci, dospeje k záveru, že došlo k stretu záujmu súkromného so záujmom verejným, v odôvodnení rozhodnutia v súlade s § 120 ods. 2 písm. g) zákona o pobyte cudzincov uvedú iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. Preto sa krajský súd nestotožnil s názorom žalobcu, že vzhľadom k tomu, že došlo k stretu záujmu súkromného so záujmom verejným, musí správny orgán vo svojom rozhodnutí v prípade, že uprednostní záujem verejný, náležite odôvodniť, prečo došlo k jeho uprednostneniu. V takomto prípade postačí, ak správny orgán uvedie v dôvodoch rozhodnutia iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. Niet však pochyb o tom, že takémuto rozhodnutiu musí predchádzať zisťovanie rozhodujúcich skutočností prostredníctvom orgánov štátu, k tomu oprávnených za splnenia podmienky, že správne orgány rozhodujúce vo veci

povolenia dlhodobého pobytu sú s konkrétnymi zisteniami orgánov štátu oboznámené. V tomto prípade bola táto podmienka splnená.

11. Krajský súd uviedol, že zákon o pobyte cudzincov nedefinuje pojem verejný záujem, ale ani pojmy ako je dôvodné podozrenie, ohrozenie bezpečnosti štátu a pod. Teda ide o pojmy, ktoré platná právna úprava výslovne obsahovo nevyhrančuje, napriek tomu sa najmä v oblasti správneho práva pomerne často používajú. V každom prípade však obsah týchto pojmov nesmie byť v rozpore s platnými právnymi predpismi, s Ústavou, s medzinárodnými zmluvami a dohodami. Pokiaľ správne orgány pri posudzovaní žiadosti žalobcu vychádzali z informácie z Úradu hraničnej a cudzineckej polície MV SR a Slovenskej informačnej služby a v rozhodnutí uviedli iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, v takomto postupe nevidel ani súd žiadne pochybenie. Poznanie konkrétnych dôvodov, z ktorých informačná služba vychádza pri svojom závere o hrozbe žalobcu pre bezpečnosť štátu je rozhodujúcim podkladom, z ktorého správny orgán pri posudzovaní jeho žiadosti o dlhodobý pobyt vychádzal. Účastník konania nebol oprávnený sa s informáciou v stupni utajenia „dôverná“ oboznámiť. Toto právo majú sudy v rámci súdneho prieskumu rozhodnutí a krajský súd sa s informáciou, na základe ktorej správne orgány dospeli k záveru, že je naplnený zákonný dôvod na zamietnutie žiadosti podľa § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov oboznámil a dospel k záveru, že utajovaná skutočnosť mala charakter konkrétneho vymenovania faktov, ktoré vedú k možnému záveru o nevhodnosti vyhovieť žiadosti. Nie je preto dôvodná ani námietka žalobcu ohľadom porušenia jeho práva garantovaného článkom 48 ods. 2 Ústavy SR, a to vyjadriť sa k tým dôkazom, ktoré sa v konaní vykonávajú.

12. Napadnuté rozhodnutie, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorý v zmysle ustanovenia § 54 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov zamietol žalobcovi žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu na území Slovenskej republiky s pozitívom ustanovenia § 120 ods. 2 písm. g) zákona o pobyte cudzincov, bolo potrebné, v súlade s právnym názorom Najvyššieho súdu SR vysloveným v rozsudku 10Sž/23/2015, považovať za zákonné. Krajský súd pritom zdôraznil, že preskúmanie ústavnosti uvedeného ustanovenia je zverené do právomoci Ústavného súdu SR. S poukazom na uvedené, musel súd pri posudzovaní odvolacích námietok žalobcu, ktorými napadol rozhodnutie žalovaného a v tej súvislosti pri posudzovaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného vychádzať z prezumpcie ústavnosti zákona o pobyte cudzincov (konkrétne jeho ustanovenia § 120 ods. 2), ktoré žalovaný pri rozhodovaní na daný prípad aplikoval.

13. Krajský súd dospel k záveru, že žalovaný v konaní dostatočne zistil skutkový stav veci, vyvodil z neho správne právne závery, ktoré náležite odôvodnil, vrátane voľnej úvahy, ktorá nevybočila z medzí prípustného správneho uváženia. Nakoľko námietky žalobcu neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia, žalobu ako nedôvodnú zamietol podľa § 250jods. 1 OSP.

III.

Odvolanie žalobcu

14. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, podanie ktorého odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

15. Žalobca uviedol, že si nie je vedomý žiadneho konania, pre ktoré by mohol byť dôvodne podozrivý, že ohrozí bezpečnosť Slovenskej republiky alebo verejný poriadok. Obe rozhodnutia správnych orgánov boli založené výlučne len na dôkazoch, ktorý podlieha utajeniu, a ktorý žalobcovi nebolo sprístupnené. Žalobca zastáva názor, že prvostupňový správny orgán ako aj žalovaný správny orgán neumožnili žalobcovi v konaní o udelenie dlhodobého pobytu vyjadriť sa ku všetkým dôkazom tak, ako toto právo garantuje Ústava Slovenskej republiky v článku 48 ods. 2. Podľa Komentára k Ústave SR: „Článkom 48 ods. 2 ústavy sa zaručuje každému, o práve koho orgán verejnej moci rozhoduje, vyjadriť sa k tým dôkazom, ktoré sa v konaní vykonávajú“.

16. Podľa žalobcu správne orgány nemajú neobmedzenú voľnú úvahu pri rozhodovaní v konaní o

udelenie dlhodobého pobytu. Prvostupňový správny orgán ako aj žalovaný správny orgán boli povinní uviesť minimálne skutkové zistenia tvoriace podklad rozhodnutia.

17. Žalobca uviedol, že si uvedomuje, že vo veci ide o stret základných práv na strane žalobcu a na strane druhej práva štátu na zásah do tohto práva pre ochranu jeho bezpečnosti, verejného poriadku a pod., tak ako to uvádza krajský súd v napadnutom rozsudku. Nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu, že „pokiaľ správny orgán, ktorý zo zákona rozhoduje v danej veci, dospeje k záveru, že došlo k stretu záujmu súkromného so záujmom verejným, v odôvodnení rozhodnutia v súlade s § 120 ods. 2 písm. g) zákona o pobyte cudzincov uvedú iba skutočnosť, že ide o bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. Preto súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že vzhľadom k tomu, že došlo k stretu záujmu súkromného so záujmom verejným, musí správny orgán vo svojom rozhodnutí v prípade, že uprednostní záujem verejný, náležite odôvodniť, prečo došlo k jeho uprednostneniu.“

18. V oboch rozhodnutiach, ako aj v administratívnom spise chýbajú nielen dôvody, pre ktoré sa žalobca považuje za nebezpečného, ale absentujú aj skutkové zistenia súvisiace s údajnou nebezpečnosťou žalovaného. Žalobca pod skutkovými zisteniami rozumie predovšetkým jeho „aktivity“, „konania“, prípadne iné skutočnosti, z ktorých prvostupňový alebo žalovaný orgán vychádzali, a ktoré by bolo možné spájať s jeho údajnou nebezpečnosťou. Ak na jednej strane zákon o pobyte cudzincov neumožňuje uviesť dôvody, pre ktoré sa žalobca považuje za nebezpečného, tak rovnako je potrebné uviesť, že na strane druhej musia štátne orgány postupovať v súlade s ústavnými princípmi a právami a platnou zákonnou úpravou.

19. Z judikatúry súdov, ale aj zo samotného znenia legislatívy SR v oblasti správneho práva vyplýva, že správne orgány musia uviesť skutkovú podstatu vo svojich rozhodnutiach, aby bolo zrejmé, z čoho pri rozhodovaní vychádzali. Neobmedzená právomoc správnych orgánov pri zasahovaní do práv jednotlivcov je nebezpečná pokiaľ ide o jej zneužitie. Z danej situácie vyplýva, že štátni úradníci majú k dispozícii neobmedzenú moc, ktorá im umožňuje rozhodovať o právach osôb v rozpore s právami chránenými Ústavou SR a medzinárodným právom. Štát nemôže pod ohrozenie národnej bezpečnosti podradiť akékoľvek konanie alebo správanie osoby, ktoré sa mu nepozdáva. V právnom štáte by správne orgány mali vydávať také rozhodnutia, ktoré nevzbudzujú pochybnosti, pokiaľ ide o rozhodovací proces a použitý postup. V danom prípade však rozhodnutie správneho orgánu nevyvoláva vôľu v napĺňanie rozhodnutia, nakoľko absentuje skutková podstata veci a základné odôvodnenie.

20. Na základe týchto skutočností žalobca uviedol, že nemôže súhlasiť s odôvodnením rozsudku krajského súdu, že „žalovaný dostatočne zistil skutkový stav veci, vyvodil z neho správne právne závery, ktoré náležite odôvodnil, vrátane voľnej úvahy, ktorá nevybočila z medzi prípustného správneho uváženia.“

21. Žalobca naďalej tvrdí, že v konaní pred žalovaným správnym orgánom nemal prístup k účinnému opravnému prostriedku a neprístupnosť dôkazných prostriedkov bolo žalobcovi umožnené sa brániť len formálne, ale nie skutočne.

22. Žalobca poukázal na to, že krajský súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že „právna úprava obsiahnutá v ustanovení § 120 ods. 2 je súladná s čl. 6 ods. 1 Dohovoru s prihliadnutím na cieľ - bezpečnosť štátu, ktorý má byť dosiahnutý.“

23. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že si je vedomý dôležitosti ochrany bezpečnosti štátu. Taktiež je však potrebné zdôrazniť, že jeho právne postavenie pri ochrane svojich práv pred súdom je v porovnaní s druhým účastníkom konania - žalovaným, v nerovnom sú vyjadrením všeobecného princípu všetkých ľudí pred zákonom a zabezpečujú generálnu ochranu pred diskrimináciou.

24. Žalobca poukázal tiež na znenie § 246c prvej vety OSP v súvislosti s § 18 OSP, ktorý upravuje zásadu rovnosti účastníkov konania, ktorá sa vzťahuje aj na správne súdnictvo. V skutočnosti, žalobca nemá vytvorené žiadne podmienky pre účinnú obhajobu svojich práv a najmä na preukázanie toho, že

nepredstavuje bezpečnostnú hrozbu. Ústavný súd opakovane konštatoval, že podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie aj právo účastníka konania na také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 260/06, III. ÚS 153/07).

25. Žalobca má za to, že existujú spôsoby a metódy, ktoré mal prvostupňový správny orgán ako aj žalovaný správny orgán k dispozícii, a ktoré mohol využiť s cieľom zabezpečiť ochranu ústavných práv žalobcu, predovšetkým jeho právo na spravodlivý súdny proces. Avšak, z postupu a oboch rozhodnutí vyplýva, že prvostupňový správny orgán a rovnako aj žalovaný správny orgán sa ani nepokúsili vykonať akýkoľvek pokus o účinnú ochranu práv žalobcu, čo považuje žalobca za vážny zásah do svojich práv. Na základe týchto skutočností má žalobca za to, že napadnutý rozsudok krajského súdu je z uvedených dôvodov nesprávny a nezákonný, a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

26. Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu sa zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie.

IV.

Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu

27. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Do pozornosti súdu dal tú skutočnosť, že v obdobnom prípade (t. j. zamietnutie žiadosti o pobyt z dôvodu existencie utajovanej písomnosti zaslanej zo Slovenskej informačnej služby) podal žalobca odvolanie voči rozsudku Krajského súdu v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky prerušil konanie vo veci uznesením č. 10Sž/3/2016 právoplatným dňom 16.05.2016 z dôvodu, že predložil návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov s Ústavou Slovenskej republiky na Ústavný súd Slovenskej republiky.

V.

Postup Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pred vydaním nálezu

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky podal dňa 24.05.2016 v obdobnej veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 10Sž/3/2016 na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nesúlady ustanovenia § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s ustanovením s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1, ods. 2 a čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 a ods. 2, čl. 47 ods. 3 a s čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, s čl. 6 ods. 1, s čl. 13 v spojení s čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie.

29. Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 29. júna 2016 rozhodol vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 8/2016 vo veci vedenej pod sp. zn. PL. US 8/2016 o návrhu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 a 2, li. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1, čl. 13 v spojení s čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie tak, že návrh Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal na ďalšie konanie.

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky, pri preskúvaní odvolania žalobcu proti rozsudku krajského súdu zistil skutočnosti, pre ktoré dospel k záveru o potrebe prerušenia odvolacieho konania. S poukazom na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky podal dňa 24.05.2016 v obdobnej veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 10Sž/3/2016 na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na vyslovenie

nesúladu ustanovenia § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s ustanovením s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1, ods. 2 a čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 a ods. 2, čl. 47 ods. 3 a s čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, s čl. 6 ods. 1, s čl. 13 v spojení s čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, odvolacie konanie v tejto veci dňa 29.11. 2016 prerušil.

VI.

Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12. decembra 2018

31. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 dňa 12. decembra 2018 rozhodol, že ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3 <., čl. 48 ods. 2 <. v spojení s čl. 1 ods. 1 <., čl. 12 ods. 1 a 2 <. a s čl. 13 ods. 4 <. Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie. Vo zvyšnej časti návrhom nevyhovel.

VII.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky po náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12. decembra 2018

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. marca 2019 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

33. V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia Č. p.: PPZ-HCP-BA2-2014/004518-004 zo dňa 29.04.2014, ktorým žalovaný zamietol odvolanie proti rozhodnutiu Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava č. PPZ-HCP-BA6-31-17/2014-TPC zo dňa 18.02.2014, ktorým bola žalobcovi zamietnutá žiadosť o udelenie dlhodobého pobytu na území Slovenskej republiky podľa § 54 ods. 2 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov v znení účinnom v čase vydania napadnutých rozhodnutí (ďalej aj ako „zákon o pobyte cudzincov“) a rozhodnutie bolo potvrdené.

34. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 dňa 12. decembra 2018 rozhodol, že ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 a 2 <., čl. 47 ods. 3 <., čl. 48 ods. 2 <. v spojení s čl. 1 ods. 1 <., čl. 12 ods. 1 a 2 <. a s čl. 13 ods. 4 <. Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie.

35. Vyhlásením v zbierke zákonov má nález ústavného súdu vydaný v konaní o súlade právnych predpisov okamžité právne účinky: - právne predpisy, ich časti alebo jednotlivé ustanovenia, o ktorých ústavný súd rozhodol, že nie sú v súlade s ústavou, ústavnými zákonmi, ale s medzinárodnou zmluvou, s ktorou vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom (ďalej len „s ústavou“), strácajú svoju účinnosť, t. j. ich aplikácia sa „zastavuje“ a nemajú žiadne právne účinky.

36. Ústava v čl. 125 ods. 3 prikazuje zákonodarcovi, t. j. orgánu, ktorý vydal taký právny predpis nesúladný s ústavou, uviesť ho do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu do súladu s ústavou, ak ide o „podzákonné právne predpisy“ [čl. 125 ods. 1 písm. b) a c) ústavy] aj s inými zákonmi a ak ide o predpisy uvedené v čl. 125 ods. 1 písm. d) ústavy, aj s nariadeniami vlády a so

všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. „Sankciou“ za nesplnenie tejto povinnosti je strata platnosti takého právneho predpisu, jeho časti alebo jednotlivého ustanovenia po márnom uplynutí šiestich mesiacoch legislatívnej pasivity zákonodarcu (normotvorcu) od vyhlásenia nálezu v zbierke zákonov.

37. Z výroku nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12. decembra 2018 vyplýva, že podľa čl. 125 ods. 3 Ústavy < Slovenskej republiky dňom vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky strácajú účinnosť ustanovenia § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie tieto ustanovenia do súladu s čl. 46 ods. 1 a 2 <., čl. 47 ods. 3 <., čl. 48 ods. 2 <. v spojení s čl. 1 ods. 1 <., čl. 12 ods. 1 a 2 <. a s čl. 13 ods. 4 <. Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, strácajú po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

38. Na tomto mieste považuje najvyšší súd za dôležité zdôrazniť, že zatiaľ čo derogačné účinky určujú, kedy prestáva byť derogovaný predpis platným, neaplikovateľnosť znamená, že všeobecné súdy nemajú aplikovať ustanovenia zákona, ktoré bolo ako protiústavné zrušené Ústavným súdom, a to aj v prípade, že účinky takéhoto nálezu nastanú až v budúcnosti. Ústavný súd SR tiež judikoval, že aj keď síce k pozbaveniu platnosti derogovaného zákona dochádza s účinkom „ex nunc“, rozpor s ústavným poriadkom, ktorý bol dôvodom zrušenia zákona nastáva už v priebehu jeho platnosti.

39. Účinok „ex nunc“ nevyklučuje, že práve aplikácia protiústavného právneho predpisu zo strany orgánu verejnej moci mohla viesť k zásahu do základného práva alebo slobody jednotlivca. Preto nemožno v niektorých prípadoch aplikovať právnu úpravu účinnú v relevantnom období, aj keď táto bola zrušená derogačným nálezom pre neústavnosť až následne.

40. S prihliadnutím na uvedené, možno konštatovať, že pokiaľ bol aj zákon zrušený pre rozpor s ústavným poriadkom, tak v zásade neprestáva byť vo vzťahu k právnym skutočnostiam nastaným behom jeho platnosti aplikovateľný, s výnimkou ak sa derogačný dôvod týka zásahu do ústavou garantovaných základných práv a slobôd (materiálneho jadra ústavy). Uvedené by pritom malo platiť aj vo vzťahu k výkonu práv a povinností z rozhodnutí orgánu verejnej moci vydaných na základe zrušeného právneho predpisu.

41. Všetky orgány verejnej moci vrátane sú povinné interpretovať výklad ústavných zákonov, zákonov a ďalších právnych predpisov v súlade s generálnym interpretačným princípom zakotveným v čl. 152 ods. 4 ústavy, podľa ktorého takýto výklad musí byť v súlade s ústavou.

42. Vzhľadom k tomu, že ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého žalovaný postupoval, a to tým spôsobom, že neodôvodnil rozhodnutie, ktoré bolo vydané na základe ustanovenia § 48 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, hoci ustanovenie § 120 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov účinnom v čase vydania rozhodnutia žalovaným odôvodnenie takéto rozhodnutia nevyžadovalo, predmetné ustanovenie stratilo účinnosť dňom zverejnenia Nálezu Ústavného súdu SR PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12. decembra 2018 v zbierke zákonov, preto bolo potrebné rozsudok krajského súdu zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

43. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací vychádzajúc z uvedeného dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie správneho orgánu nie je v súlade so zákonom, a keďže súd prvého stupňa žalobu zamietol, odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné podľa § 220 OSP zmeniť a rozhodnutie žalovaného je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

44. V zmysle ustanovenia § 250j ods. 6 O.s.p. je správny orgán viazaný právnym názorom súdu.

45. O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods.

1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhl.“). Trovy konania tvoria trovy uplatnené právnu zástupkyňou žalobcu (č. l. 53 spisu krajského súdu), a to z trov právneho zastúpenia vo výške 285,58 € a iné trovy konania vo výške 140 €.

Trovy právneho zastúpenia pozostávajú:

- z odmeny za 2 úkony právnej služby

1. prevzatie a príprava zastúpenia, (§ 13a ods. 1 písm. a) vyhl.) 134 €

2. odvolanie proti rozsudku krajského súdu, (§ 13a ods. 1 písm. b) vyhl.) 143 €

k nim prislúchajúcich režijných paušálov 1 x 8,58 €

Spolu: 425,58 €

Iné trovy konania pozostávajú:

- z náhrady za súdny poplatok

1. za podanie žaloby 70 €

2. za podanie odvolania 70 €

46. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

47. S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.